

NAPLO

Előfizetési ár:
E gősz évre 5 (12) | Egyes szám ára 4 fill.
Folyóiratoknál a 1111.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

A mézárások újabb merénylete A receptcsalók Holttest a szobában

A mézárások újabb merénylete.

A mézárások újabb merénylete készülnek. E héten a hus árát ismét 10 fillérrel akarják emelni. A mézárásoknak ez a szemtelen kapzsúsága összefüggésben áll azzal az ellenmozgalommal, amit a tisztelt agráriusok indítottak a kormánynak a drágaság megszüntetésére irányuló törekvésével szemben.

A huszorosok vérszemet kapnak. Hiszen grófok és bárók, kaszárnyatagok a barátaik. A Park-klubban, a Károlyi vagy Eszterházy-palotában természetesen nagyobb a husfogyasztás, mint egy szerény polgári kis család asztalán. A kis hivatalnoknak, az agyonpanyargatott középosztálynak jó a lómezsárszék is. Van ott lógerinc, agyonbunkózott versenyparipa kiválóan finom vesepecsenyője, kiérdemesült mágnás lovak hátából szelt, zamatos, jó rostélyos és sok egyéb. És ha levest akarsz, azt is kaphatsz ott, még pedig finom hátszint — olcsó pénzen. Felesleges hát, hogy bizalmat marha fura rottyogion néha napián fizekadda, vagy a nyálad folyton egy kis borjucombra.

Ezt a luxust csak a tisztelt agrárius urak, az isten kegyelméből hitbizományok urai és a kedves papájuk előrelátó gondosságából ezerholdasokká lett mágnás-csemeték engedhetik meg maguknak, akik nagy előszeretettel foglalkoznak az állattenyésztéssel, ami manapság nem a legmegvetendőbb jövedelmi forrás.

Ezek a jó urak rossz szemmel nézik a kormányt a hus- és élelmiszer-drágaság ellen irányuló törekvéseit, amit mi az ő szempontjukból nagyon természetesnek találunk. A kormány által tervezett nagyobb arányú husbehozatal csökkentené a milliók urainak jövedelmét, mert kénytelenek lennének élő állataikat olcsóbb pénzen áruba bocsájtani. Kézrelábbal tiltakoznak hát a husimport ellen s mesterségesen igyekeznek hangulatot csinálni maguk mellett. Rávetették magukat a vidéki gazdaközönségre is, akikkel elhitetik, hogy a kormány által tervezett husbehozatal tönkreteszti a gazdák egzisztenciáját.

A kormányt ezzel szemben energikus lépésre kell elhatároznia magát. Mert nem a pénzeszsákok

megtömése a cél, hanem segíteni a középosztály sorsán és elviselhetővé tenni annak megélhetését. Ellensúlyoznia kell a mesterségesen szított hangulatot a gazdák körében és fel kell világosítania az állattenyésztéssel foglalkozó gazdaközönséget és kisbirtokos osztályt a husbehozatal üdvös voltáról. A kormány első sorban nem az amugy is szerencsés viszonyok között élő milliósok és mágnások érdekepoportját kell képviselni, hanem annak a sok millió szegény embernek érdekeit, akik véres verejtékkel szerzett obolusaikat kénytelenek leszni az állam kaszárnyájába azért, hogy ők is élhessenek.

E hét végén lesz a drágasági ankét, amely foglalkozni fog a husdrágaságot előidéző és megszüntető okokkal, továbbá azzal a kérdéssel, mik a teendőik a város részéről, mik a mezőgazdák és kormány szempontjából.

Reméljük, hogy az ankét meg fogja találni a módját annak, hogy ezeken a rettenetes állapotokon mielőbb segítve legyen. (m. l.)

Az önkéntes urak.

Az egyéves önkéntes urak idáig csak egy dologban hasonlítottak egymáshoz. Abban, hogy egyik se ment önként, a szíve sugallatából az ugynevezett gyöngy-életbe, hanem azért, mert muszáj. Nehéz mestersége lesz annak a kutatónak, aki arra a földatra vállalkozik, hogy megkeresse, miért nevezték el őket — önkénteseknek?

Különbözik pedig az önkéntesek fiatal serege két táborba osztott. Nem a reglama, vagy a taktika osztotta meg ily őket, hanem az élet, amely tudvalevőleg különböző mértékkel mér az embereknek. Az egyiknek öblös zsákkal adja a jót: a gazdagság és a kényelem minden áldását s kellemességét, a másiknak csak a szegénység garaskáit eregeti a zsebébe. Ez a hatalom, a pénz hatalma érezteti a maga megosztó és megkülönböztető erejét ott is, ahol a köztudat szerint csak a reglama parancsol és az ő szolgálatában minden különbséget elnyel az — uniformis. A módok azonban száva volt ezen a területen is. A fegyelem ugyan egyforma, amit megengedett. Az ur a pokolban is ur, hirdeti a közmondás és ezt az igazságot nem titították ki a kaszárnyából sem. Így lett kétféle az önkéntes, aszerint, amint az apja bügyellárisa kvalifikálta. A maga költségén ur az egyik, az állam sovány kosztján szegény kaszárnyalakó a másik. Az egyik csak abban különbözött a parádés, vig és drága életű tiszt urtól, hogy egyelőre még csak közlegény, a

másik csak abban különbözött a közlegénytől, hogy tiszt is lehet belőle. De más volt a ruhája posztója, más az étel-itala, más a fekvőhelye az egyiknek, más a másiknak. A gazdag ember meg a szegény ember sorának különbsége széles árkat hasított közöttük.

Hiteles helyről jön a hír, hogy ezt az árkat hamarosan betömik az armádia területén. Az egyévi önkéntesség reformjának egy igen fontos intézkedése megszünteti a mód mostani kiváltságát. Az egyéves önkénteseket valamennyit adoptálja az állam. Lakásban, kosztban, ruhában megszűnik az extra. Az egyéves önkéntes, aki a gyalogságnál szolgál, mind államköltséges lesz. A kaszárnyai vaságy a nyoszolyája, a kaszárnyai étel az étel, a kaszárnyai rend az élete rendje.

Ennek az új rendnek a hatását meg fogja érezni a korzó, a kávéház, az orfeum, de meg fogják érezni az apák is, akik bizonyára nem apellálnak ellene. Mert hogy a gyöngyélet gyöngyözöbb része, az extra, a snájdígság mibe került, azt ők tudják legjobban.

A gavallér önkéntest, — a gavallér szónak orfeumi értelmében — megszünteti az új rend és mi sehogyse tudjuk gyászolni. Sőt igen üdvös eredményt várunk a reformnak nem csupán és nem is elsősorban a katonai érték emelkedésében. De meg vagyunk róla győződve, hogy annak az egy esztendői fegyelmzett és energikus életnek később is nevezetes hasznát látják és sok jó tanulást viszik majd magukkal épen azok a fiatal urak, akikkel szemben különben az élet fegyelmzett ereje nem jelentkezik valami nagyon energikusan.

Ezért örömmel köszöntjük az új reformot és azt hisszük, nem ártana, ha lovasitanák is, helyesebben, ha a lovaság nál is életbe léptetnék.

A Napló Mindenütt

Budapest éjjel

Budapesten az utcákon éjjel sok szép festett arcú pillangó sétál, aki szerelmet kínál, csókokat árul — mert ez a kenyérkeresete. Egy ilyen éjjeli pillangó sétált a napokban a rosszul világított Aradi-utcában. Sétaközben találkozott egy fiatalemberrel, aki megszánta az egyedül sétáló leánykát és hozzája csatlakozott. A leány örömmel fogadta az udvarlót és kedélyes diskurálás közben megindultak a leány lakása felé. Igen — ez szorosan a dologhoz tartozik, — mert a pillangó, amint fiatalembert érzett maga mellett, rögtön kijelentette, hogy már elfáradt a sétálásban és szeretne egy kicsit lefeküdni. A fiatalember természetesen panaszkodott, hogy egyik szegény nagynénje halálosan beteg és tíz korona kellene neki orvosságra. Ha valaki neki ezt a tíz koronát odaadná, hajlandó volna minden áldozatra. Egyben kijelentette azt

is, hogy ezt most teszi először és csak szegény beteg nagynénje iránti szeretetből határozta el magát erre a lépésre. A fiatalembernek megessett a szíve a szegény leányon és megígérte neki, hogy átadja a tíz koronát.

Ekkor már bent voltak a szobában. A leány tényleg lefeküdt — hiszen fáradt volt, — a fiatalember pedig beszélt neki mindenféle szépről, jóról, majd elhallgatott és megint beszélt, míg végre megelégedve a szórakozást, távozni készült. Távozás előtt, — mint ezt a rezon diktálja, — tíz korona helyett öt koronát tett le az aszakra, gondolván, hogy ez is elég lesz a nagynénnek orvosságra. A leány, amint az ötkoronást meglátta, mint egy sebzett oroszlan ugrott fel a fekvőhelyéről és a fiatalember elé állva, torkaszakadtából ordította:

— Engem nem bliccelsz meg! Tedd le a tíz koronát, mert élve nem mézár a szobából!

A fiatalember rendületlen flegmával csak ennyit válaszolt:

— Ne kiabálj lelkem! Elég neked öt korona, sőt még sok is.

— Megöllek, ha nem teszed le a tíz koronát, — ordította a leány.

A fiatalembert nem hagyta el a türelme és még mindig szeliden szólt a lányhoz:

— Kár a beszédért. Megtud halmi a nagynénéd öt korona ára orvosságtól is.

A leányt erre elhagyta a türelme és se szó, se beszéd, felkapott egy sodrófát és ajáposan helybenhagyta a fiatalembert. Majd mikor ezt elvégezte, hozzávágott egy vasedényt, egy főzőkanalat és egy másik nagy edényt. A fiatalember vértől elborítva menekült a szobából és egyenesen az orvoshoz sietett. A sebek gyógyulása csaknem husz napot vesz igénybe.

A leány ezzel a maga részéről befejeztnek tekintette az ügyet, a fiatalember azonban nem. — Zsarolásért és súlyos testi sértésért feljelentette és most — folytatása következik...

Pesti mézárások.

Beszélnék hát a husról. Az bizony drága nagyon s nem bírjuk olcsóbbá tenni. Kísérletezik ez irányban mindenki, terveznek, tesznek itt-ott, csak egy csoport nem mutat érdeklődést e fontos kérdés megoldása iránt — a pesti mézárások; pedig nekem az az impresszióm, hogy ők is tehetnének ez irányban valamiképp. Éppen multkor volt a pesti mézárások egy küldöttsége Bécsben, az ottani mézárások látogatását visszaadni. Ha ez a kirándulás tanulmányi jelleggel bír s összefüggésben van a kérdéssel, akkor elszomorító ténynyel állunk szemben. A mi mézárásaink Bécsben tanulmányozzák a husügyet! Vajon micsoda újabb trükkre kell elkészülni a jámbor fogyasztóknak? Nem elég, hogy a mi marháink java Bécsbe megy; nem elég, hogy husban való nyomorúságunk enyhítésére argentinai és

urugual importtal kell kísérletet tenni. Mi érdekük lehet még a pesti mészárosoknak derék bécsi kartársaitól tanulni, hisz azt úgy sem fogják megtanulni s ha megtanulják is, nem ők, hanem a fogyasztók vennék hasznát, hogy Bécsben olcsóbb a hus, mint Budapesten, sőt lényegesen olcsóbb, mint teszem a vidéken is, ahonnan pedig nem kevés vágómarhát szállítanak Bécsbe.

Nem, ezt a tényt a mészáros urak nem szívelhetik meg. Ez saját jól felfogott közérdekük ellen volna. Ez ellen pedig ők nem tesznek, nem tehetnek, sőt ha hatalmuk ilyen arányban növekszik, nem fog tehetni ellenük senki. Pedig ez alighanem baj volna, mert már így sem bírjuk ki a nagy husrágáságot! . . .

Vitális háza.

A Berettyó mentén kis, sárgára festett, cseréptető háza, a hozzávaló virágos és veteményes kerttel együtt eladó. Nem régen épült a ház, még egészen jó állapotban van. Csak az ablakok vannak újságpapírral kiragasztva, az üvegeket darabokra lőtte negyvenegy hegyes acélgolyó. A falak sem valami tiszták, az egyik sarokban két hatalmas, megbarantott vérfolt terpeszkedik a falon. A plafonról már lekaparták az agyvelődarabokat, de a helyük jól látható még most is. Vitális Imréné, a szomorú hirnőre vergődött haramiának háza ez a berettyómenti eladó kuria. Két nagy folton akad meg minden venni szándékozó szeme: özvegy Vitális Lászlóné és Vitális Imre vérfoltjain. Tulajdonképpen nem Vitális Imréné volt a ház, hanem Vitális Imréné született Vitális Eszter neve szerepelt tulajdonosként a telekkönyvben. Eluszott már a vagyon nagy része, amikor Vitális Imre engedett rokonai unszolásának és feleségére iratta a házat. A kis, sárga ház most legfeljebb helye Berettyószentmártonnak. A falubeliek mesze elkerülnek és ha valamelyiküknek arra visz az útja, gyorsan átmennek a másik oldalra. A szobában most is olyan minden, mint mikor a borzalmas kivégzés történt. Az asztalon ott fekszik még a vérrel átitatott naptár is, amelyen a mindenre elszánt betyár megírta szerelmes bucsulevelét. A házra nem akad vevő. A haramia átkos neve fekszik rajta és a nép azt tartja, hogy nyugtalan lelke éjlezenként hazajár kísérteni, mert nyugtát még a sirban sem találja . . .

A gyónás titka.

Pittsburgban rendkívül érdekes és izgalmas esküdtbírói tárgyalás folyt le. A tárgyalás főszereplői mind magyar emberek voltak. Egy magyar asszony állott a bíróság előtt férjgyilkosság retentenes vádjával terhelt. Már-már le-sújtott reá a halálos ítélet, a kétségtelen bizonyítékok sulya miatt már megrok-kant a tehetetlen ártatlanság, amikor megjelent a férj gyóntatója és vallomá-sával megmentette a szerencsétlen asz-szonyt. Az ügy részletei a következők:

A pittsburgi büntető törvényszék esküdtbírói előtt napokig tárgyalták Mazarik Jánosné ügyét, akit férje meggyilkolásával vádoltak. A tárgyalás fo-lyamán oly terhelő vallomások hangzo-ttak el Mazarikné saját leánya és fia szájából, hogy mindenki biztosra vette az esküdtzék halálos ítéletet követelő verdiktjét. Annál nagyobb meglepetést okozott ezek után, hogy Mazarikné nem marasztalta el a bíróság, hanem föl-mentve a vád alól, azonnal szabadlábra helyezte. Mazarikné fölmentését férje gyóntatójának köszönheti, aki vallomá-sával a vádlott javára billentette az igazságszolgáltatás mérlegét. A bűnügy tárgyalásán csak szaporodtak a terhelő adatok. Így Mazarikné 15 éves fia azt vallotta, hogy anyja és apja között gyak-ran volt perpatvar egy burdos miatt. Kis huga pedig könnyezve mondta el, hogy édesanyja egy revolvert küldött vele egyik rokonhoz és szigorúan meg-hagyta neki, hogy a világról se szőljön

a dologról senkinek sem. Mindezek hal-latára a tárgyaláson jelenlevők hajlan-dók lettek volna pálcát törni a vádlott felett. Ekkor azonban megérkezett Ka-zinczy plébános s odaült a tanuszkékbe, hogy fontos vallomást tegyen Mazarikné mellett. A plébános elmondotta, hogy Mazarik, mielőtt ő a gyóntatáshoz hasz-nált stólat nyakába akasztotta volna, így szólt hozzá:

— Tudom, hogy meghalok. Megbán-tam, hogy meglöttem magamat. Munka nélkül voltam hónapokig, betegeskedtem is s ezért követtem el végzetes tette-met . . .

A tárgyalóterem közönsége lélekzetét visszafojtva hallgatta a lelkes szavait. Rowand ügyész kérdéseket intézett Ka-zinczy plébánoshoz, aki azonban nem jött zavarba, hanem megfelelt az ügyész minden kérdésére.

A lelkes vallomása s a vád- és védő-beszédek után az esküdtzék visszavo-nult s 15 perc múlva meghozta a ver-diktet, mely Mazarikné nem bűnösnek mondotta ki, mire az ártatlanul megvá-dolt asszonyt nyomban szabadlábra he-lyezte a bíróság.

A dolognak azonban az az érdekesebb része, hogy a pap ellen felettes hatósága a gyónási titok megsértése miatt fe-gyelmi vizsgálatot indított, és könnyen megeshetik, hogy megbüntetik, amiért egy ártatlan nőt megmentett a vérpadtól.

TÖRLEY

TALISMAN

CASINO RÉZERVÉ

IRODALOM MUVÉSZET

RÉGI NÓTA . . .

Már manapság régi nótát
Alig-alig hallani,
Mintha kiirtotta volna
A lelkekből valami . . .
Talán már a muzsika is
Feledte a régi dalt, —
Én Istenem, mi okozta,
Hogy szívünkben úgy kihalt? . . .

Azt mondják, hogy új dalokat
Teremtett a haladás
S a dal-mezőn e nótákból
Böven van az aratás.
A cigány ezt muzsikálja,
Ez vidítja a magyart, —
Én Istenem, mi okozta,
Hogy a régi dal kihalt? . . .

Hol vagytok ti régi nóták,
Könnny és mosoly dalai?
Ugy íkaszott fel titeket
A lelkekből valami . . .
Varázs-erő volt bennetek,
Áthatott vént, fiatal . . .
Én Istenem, mi okozta,
Hogy e nóta már kihalt? . . .

Sirva vigadt, aki fujta,
Könnnybe lábbadt a szeme —
És a szívét odaadta,
Akinék szólt éneke: —
Panasz, bánat, remény, öröm
Szólt csodásan, ha akart,
Én Istenem tegyél csodát:
Add vissza a régi dalt! . . .

Boross Elek.

Vigszínházi előadások. Nádassy Jó-zsef soproni színtársulata, mely eddigi előadásaival teljesen meghódította a fő-város közönségét, vasárnap este mu-tatta be mint újdonságot a „Vera Violet-ta” című operettet, melyben hízog, dal-lamos zenéjével rendkívüli sikert ara-

tott. A főszereplők közül Peterdi Etus, Tehel Ilona, Békési és Rákosi szolgáltak rá a közönség zajos tapsaira. — A „Kis cukros”-ban pedig Halász Ilonának volt jól megérdemelt nagy sikere. Pénteken este Offenbach vig operettje. Az Orpheus a pokolban, került színre a Vár-színházban. Nádassy igazgató maga ren-dezte az előadást, amelyet szép díszle-tekkel állított ki. Különös érdekességet kölcsönözött az előadásnak, hogy Jupiter szerepét Sziklay Kornél, a népszerű ko-mikus játszta, kinek ez egyik legkivá-lóbb szerepe. Az operett többi szerepeit Peterdi Etelka, Honti Elma, Teleki Ilon-ka, Halász Ilonka, Nádassy, Székely-né, Szarvasi, Békési és Szigeti játszot-ták, a közönség elismerő tapsai mellett.

Színészet Debreczenben. Zilahy Gyula, a debreceni színház derék igazgatója, a múlt héten új betanulással és szép kiállítással adatta elő a „Táifunt”, melyben az idei évadban először játszott Zilahi aki a híres dr. Tokeramó szerepét mu-tatta be kitűnő alakításban, megrázó drámai erővel. Kerner Ilonát Csige Bö-ske játszotta, akit férjével Thury Zoltán-nal együtt a közönség zajos tapsokkal ünnepelt. A többi szerepeket Kemény, Ligeti, Kardos és Nádor tünnek ki. Az énekes személyzet a „Pillangó kisasz-szony” című operával aratott szokatlan nagy sikert. A címszerepet Zilahyné Singhoffer Vilma énekelte gyönyörűen iskolázott szép hangjával, melylyel a nyáron a fővárosi közönséget is meg-hódította. Méltó partnerei voltak: Hor-váth Kálmán, Torma Zsiga, Kemény La-jos és Bárdos Irma, akiket Zilahynéval együtt az egész est folyamán zajos ová-ciókban részesítettek.

Színészet Kassán. Komjáthy János színtársulata a héten klasszikus estét rendezett és színrehozta Shakespeare „Romeo és Juliáját” kitűnő, gondos elő-adásban, melyben a címszerepeket He-velly Mariska és Bárony arattak jól megérdemelt zajos tapsokat művészi magaslalon álló játékkal. Jeles alakítá-sokat nyújtottak Virányi, Ujvári, Bartha, Tihanyi és Bihari, akik szintén részol-gáltak a közönség meleg elismerésére. A „Tilos a csók” című operettben So-mogyi Erzsé, a „Bőregér”-ben Pataki Vilma új énekesnők mutatkoztak be za-jos sikerrel.

Színészet Miskolcon. Palágyi Lajos színtársulata Egerben befejezte erkölcsi és anyagi sikereiben gazdag szezonját és szombaton kezdte meg előadásait Miskolcon, mely alkalommal az „Obsitos” című énekes színijátékot mutatta be kitű-nő és összevágó előadásban. A közönség meleg szeretettel ünnepelte egy a társu-lat régiebb, mint ujonnan szerződöttet tagjait. Aradi Aranka, Batizfalvy Elza, Szőke Gizi, Falussy István, Virágh Fe-renc és Rátkay Sándor zajos tapsokat arattak kitűnő alakításukért és művészi színvonalon álló együttes játékkukért.

Blum Lajos

kőfaragó- és sírkőüzlete
Budapest, VIII., Köztemető-út 4.

Magyar művészek által ter-vezett művészi síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syent

síremlékek egyszerű és díszesebb kivitelben kapható.

Holttest a szobában.

Rémregénybe illő eset történt a na-pokban Zalaegerszegen, melynek sze-replői báró Kemény Elemér zalaeger-szegi honvédduszárs kapitány és fele-sége. A báró nevével vidéken töltötte szabadságát és onnan a napokban az éj-jélti vonattal érkeztek haza Egerszegré. Lakásukra érve, a kapitány nyugodtan nyitotta fel a lakás ajtaját, melyen a báróné lépett be elsőnek. Amint a szo-

bába pillantott, ijedten sikoltott fel s ájtultan roskadt háta mögött belépő férje karjaiba. A meglepett kapitány, kit a jelenet magától érthetőleg megdöb-be-tett, benézett a szobába, honnan hal-vány viláosság fénye mellett vérfa-gyasztóan kísérteties látvány tárult sze-mei elé: a szoba közepén két égő gyer-tyától gyéren megvilágított fekete rava-tal, s azon egy koporsóba fekvő holttest volt. Még a katonameber idegzetét is próbára tette ez az érthetetlen s várat-lan meglepetés borzalmassága. Az elől-te álló ravatal s holttest pár pillanatra szinte lenyügözöden bénította meg ide-gét, úgy, hogy időbe került, meg ájtulan fekvő nejeinek állapotát iránt érdeklődni tudott. Mikor felesége jobban lett, ha-mar kivitte a kísérteties lakásból, majd kocsin az Arany bárány szállóba vitte nejét, ki bizonyára nem egyhamar fog-ja a rémes éj emlékeit elfeledni, bár az ijedség okozta ájulás s az azzal járó gyengeségén kívül egyéb baja nem történt.

Báró Kemény Elemér és feltűnő szép-ségű ifju neje nemrégiben költöztek Zalaegerszegré, s itt a lakáshány fo-lytán kényyszerültek olyan lakásban el-helyezkedni, amilyet kaptak. Domy Pál kötelesemster volt a házigazdájuk, kit rövidesen két csapás is ért, előbb nő-vére, majd három nap múlva neje halt meg. Ez utóbbinak a holtteste volt fel-ravatalozva Keményék lakásában és ez rémitette meg annyira őket. Domy Pál, ugvanis nem számítva arra, hogy a báróék hazatérjenek, azok bezárt la-kásának ajtaját — egyszerűen önhatal-mulag felnyitatta s nejeinek ravatalát ott állította fel. A könnyelmű és bűnös eljárás, mely csak véletlen szerencse, hogy nagyobb szerencsétlenséget nem okozott a gyenge idegzetű uriaszony egészségében. — aligha marad büntet-lenül. A báró ugyanis, ki nagyon ter-mészetesen lakásába azóta vissza sem tért, magánlak sértés miatt adott be el-lene büntető feljelentést, melynek fol-ytán a vizsgálat azonnal megindult.

HIREK

A hétről.

A portugáliai események.

A nagy dráma bevégződött, a Bra-ganza-ház elvesztette a portugál koronát és a köztársaság kezd berendezkedni. A diplomáciai képviselők a külföldi hatal-maknál notifikálták az új államalakulást s mindenfelé biztosítást kaptak, hogy a hatalmak nyomban elismerik a köztár-saságot, míhelyt kitűnik, hogy Portugália egész népe kívánja a dinasztia trónfosz-tását és az új kormány számíthat a por-tugál nemzet bizalmára. A Daily News tudósítója jelenti San-Sebastianból: A portugáliai forradalom végzetes követ-kezményekkel fog járni Spanyolország-ban. Talán fél év múlva, talán később, de biztosan be fog következni a nagy felfordulás, amely elsőpri Alfonso király trónját.

Leleplezett bigamista.

Érdekes büntető ügy foglalkoztatta a napokban a buziási fürdői rendőrséget. Günter Miklós feljelentést tett a községi előjáróságnál, hogy Lackhardt Sándor volt marcali lakos, ki Buziásfürdőn Flat-tinger József álnév alatt tartózkodik, kettős házasság büntetést követte el, a menyiben mul hó 4-én Juraszek Mária hajadonnal Buziásfürdőn házasságra lé-pett, dacára annak, hogy 1904. évben Marcaliban Günter Rózával kötött há-zassága eddig bíróság fölönva nin-csen. A buziási rendőrség nyomban meg-idezte Flattingert, ez azonban mindent tagadott s annyit ismert be, hogy Gün-ter Rózával Marcaliban csak közös ház-tartásban élt, házasságot azonban nem kötött. Minthogy Flattinger semmiféle okirattal sem tudta magát igazolni, és mert a szokástól is lehetett tartani, a

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sírkövek
rendkívüli nagy választékban kaphatók.
[Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.]

Minden e szakmába
vágó munkák, teme-
tői javítások, véső-
sek és aranyosok
jutányosan és lelki-
ismeretesen készí-
nek.

rendőrség letartóztatta. A bíróság sürgőnyileg megkereste a marcali hatóságot és az anyakönyvi hivatalt, ahonnan azt a választ kapta, hogy Lackhardt Sándor 1904. évben Günter Rózával ott tényleg házasságot kötött. Flattinger József pedig Amerikába vándorolt, ahol meg is halt. Az iratok megérkezése után a bíróság Flattingert ismét kihallgatta, ki most már megtörtén bevallotta, hogy őt Lackhardt Sándornak hívják, a Flattinger nevet csak Buziásfürdön történt letelepedése óta használja és hogy bigamiát követett el. Védelmére felhozta, hogy felesége megőrült s alig egy évi házassága után kénytelen volt tőle elválni. Beismerő vallomása alapján a bíróság vizsgálati fogságba helyezte s a temesvári kir. ügyészséghez kísértette.

Vakmerő rablógyilkosság.

Titokzatos ügyben folytat nyomozást a szentgotthárdi rendőrség. Sattler Pál alsőrönöki korcsmáros az alsőrönök-vasszentmihályi uton eszméletlen állapotban találták. Fején lösebb tátongett s teste 2 helyen meg volt szurva. Sattler szándékos gyilkosságnak áldozata, legalább erre engednek következtetni a gyanúkok. Sattler Pál egyik lakója, aki egy év óta bizalmas embere is volt a korcsmárosnak, követte el a gyilkosságot, hogy megkaparintsa pénzét. Ez az ember egy év óta élt Alsőrönökön, de sohasem látták dolgozni. Kedvesét a szerencsétlenséget megelőző napon elküldte Rönökről, ő vitte hírül első ízben a hírt, hogy Sattlert meggyilkolták. Ugy adta elő azonban, hogy az uton rablók támadtak elébe és Sattlert lelőtték, neki azonban sikerült a szekéren elmenekülnie. A gyanúsított embernek is nyoma veszett. Kerékpáron elszökött a faluból. A csendőrök hosszú nyomozás után megtalálták Veleke község korcsmájában és nyomban vasra verték. Az ember elmondotta, hogy Haház Fülöpnek hívják, magyarországi illetőségű, foglalkozása ellenben nincs. Tagadja a bűncselekményt, de azért a gyanúkok alapján letartóztatták és bekísérték a szentgotthárdi járásbíróhoz fogházába szeretőjével együtt. Sattlert kórházba szállították, hogy megoperálják. Állapota veszélyes.

A Fírály tanácsosai.

Ugy látszik az udvar nincsen megelégedve, tanácsosaival. Kövesen lehetnek a bölcsék közöttük. Nem tudnak jó tanácsosai szolgálni. Ezért, mint értesülünk, legközelebb szaporítani fogják az udvari és királyi tanácsosok számát. Azok tehát, akik címkórságban szenvednek, s nem elégszenek meg a „tekintetes” címmel, pályázhatnak udvari méltóságra. De siessenek, mert a hivatalos lap egyik legközelebbi száma, már közölni fogja az új „nagyaságosokat” és „méltóságosokat”.

A halálbor.

A rendőrség még mindig a legenergiusabb vizsgálatot folytatja a körös-hegyi szerencsétlenség ügyében. A rendőri vizsgálat most már a legszélesebb mederben mozog, s egész Körös-hegyig elnyúlik. Az már kétségtelenül meg van állapítva, hogy véletlen szerencsétlenségről, vagy büntényről van szó. Hogy azonban ki a szerencsétlenség okozója, vagy a gyilkos, azt eddig pozitív nem sikerült megállapítani. Am a rendőrség már sejt a bűnöst, a vizsgálat érdekében azonban tartózkodik nevek nyilvánosságra hozatalától. Radánovics Dániel budai gyógyszerész még mindig tiltakozik az ellen, mintha a mérges bor az ő gyógytárából került volna ki. Biztos tudomásunk van róla, hogy néhány nap mulva teljes világosság lesz e rejtélyes ügyben s a bűnös átadható lesz az igazságszolgáltatásnak. A méregkeverő tehát, akár mint igyekszik incognitóban maradni, hurokra kerül.

A receptsalók.

Most már teljes bizonyossággal megállapítható, hogy a munkáspénztár kára több százezer koronára rug. A receptsalók nyaka körül mindjobban össze-

szorul a hurok. A vizsgálat nemcsak a rendőrségnél folyik szakadatlanul, hanem a kerületi betegsegélyző pénztárnál is szünet nélkül dolgoznak, hogy a kárt, ha nem is egész pontosan, de legalább hozzávetőleg megtudják állapítani.

A rendőrség titokban több orvos és gyógyszerész tulajdonosra is kiterjesztette a vizsgálatot, ami ugy orvosi körökben, mint a gyógyszerész-testületnél is nagy megrökönyödést keltett. Damokles kardja ott lóg már még néhány ember feje fölött s mindjobban közelg a pillanat, hogy teljes súlyával suitson le a bűnösök fejére. A receptsalók ügye ma már országos botrányvá nőtte ki magát. Sokan vannak vidéki orvosok és gyógyszerész-tulajdonosok is, akiket kelemetlenül érintett a receptsalók leleplezése. Napról-napra újabb nevek kerülnek forgalomba, természetesen, egyelőre csak titokban sugdolóznak az emberek.

Fränkl dr. ellen más irányban is folytat nyomozást a rendőrség. Igen kíváncsiak arra, vajon Fränkl dr. lelkiismeretét nem-e terheli egyéb bűn is. Különösen arra kíváncsi a rendőrség, miért gyűjtötte oly előszeretettel a bűnös orvos az Ergotin Bombellont. Fränkl doktornak nagy nő ismeretsége volt. A Bombellon pedig igen jó és biztos szer az olyan alkalmakkor, amikor valakinek a domborúsága feltűnővé kezd válni.

A receptsalás ügyében rövid idő alatt szenzációsabbnál szenzációsabb meglepetések várhatók, amelyek feltűnést keltő letartóztatásokkal fognak végződni. Fränkl és Olicknek a rendőrség előtt tett vallomásai bő tápot nyújtanak arra, hogy a nyomozást a legszélesebb irányban terjesztsék ki. Nem csak Budapesten, de a vidéken is folyik már a nyomozás. A bűnösöknek feltétlenül lakonikok kell. Ezt ugy a gyógyszerész-testület, mind a tisztességes orvosi kar reputációja feltétlenül megköveteli.

Közgazdaság.

A Központi Kereskedelmi és Iparbank géposztálya. Megirtuk már, hogy a Központi Kereskedelmi és Iparbank igazgatósága legközelebb gép- és motorosztályt rendez be. Mint értesülünk, az igazgatóságnak sikerült a gép- és motorosztály vezetésére Szücs Zsigmondot, a Bacher és Melichár cég magyarországi főnökét megnyerni. Az intézet hatalmas raktára a Váci-körút 26. számú házban lesz.

A Kőbányai göztéglagyár részvényei. Az elmúlt héten a kőbányai göztéglagyár részvényei nagy keresletnek örvendtek és szokatlanul nagy árban kelttek el. A részvények rövid idő alatt 130 koronával emelkedtek, amit tőzsdei körökben azzal indokolnak meg, hogy a téglagyár tulajdonát képező telkeket igen jó áron fogják értékesíteni.

Kereskedelmi bank. L á n c z y Leó, a Kereskedelmi bank elnök-igazgatója, hosszabb tanácskozást folytatott Bécsben az Union-bank vezető embereivel, az Agrár-bankkal tervezett fuzióról.

A Jelzálog-Hitelbank. A Jelzálog-Hitelbank részvényei egy hét leforgása alatt 485 koronáról 522 koronára szöktek fel. A tüntető vásárlás okáról az a verzió kering, hogy a Jelzálogbank vezetésében változás állana be, amit nem hiszünk. Egy másik hír szerint a bank tulajdonjogában következnek be lényeges változás a közel jövőben, amennyiben a bécsi Union-bank, mely fő-részvényese a Jelzálogbanknak, állítólag összes részvényeit eladja egy pénzesopornak. A Jelzálogbanknál különben, mely Széll Kálmán bölcsezetése alatt áll, a legnagyobb rend-

FORRÁLMÍ LÁZ.

2 (Arzúbaschew regénye.)

Pasa Afanasiew mélyen elgondolkozva a leány után nézett, kinyújtotta két hosszú sovány karját, melyekkel a kerítésbe kapaszkodott és testét majd előre, majd hátrahibált. Azután fölnezt a zöld lombok között kékellő, szép, tiszta égre. Lelki szemei előtt hatalmas képletek támadtak: ködszerű távolban munkálkodó emberek, vidám és mégis félelmet gerjesztő, nyüzsgő csoportok. Lehunyta szemeit, végigsimította kezeivel bársonypuha hajzatát és a pázsiton át hazafelé tartott. A gyalogsvényen apró mezei virágokkal tarkított, friss, puha gyeperburjánzott.

Az uri verandán Pawel Iwanovics és Olga Petrovna már a terített asztalnál ültek, Wasziliszsa körülhordta tálcán a leveses tálat és minden mozdulatánál megcsengett nyakéke, a duzzadó, pihegő, rezgő nagy mellén, Serjosa, a kis diák elrohant nővérét szólítani.

— Megyek már, megyek már! — kiáltotta a hívásra Liza, azután hátradobta dus hajfonatát és oldalvást egy kis rondella körül futkosott, miközben sárga cipői a napfényben megragyogtak.

Serjosa ujongott örömeiben és rohant a nővére után. A verandán guggoló kis kutya felriadt és szélsébséggel utánuk iramodott.

Pawel Iwanovics lassan a térdére tette a hirlapot, levette szemüvegét és elnézően mosolygott. Olga Petrovna pedig nevéttében kiöntötte a levelet a tányériából.

— Milyen csintalan és paikos ez a lány és mégis már mennyasszony akar lenni — mondta az anya merő szeretettel.

Liza letépett egy nagy virágágyat, felrugta a kutyácskát, mely szürke ruhája fodrai közé keveredett, azután hanyatt vágódott a tiszta, sárga homokban. A kezében tartott könyv pedig szertelhullva messze elrepült a magas föbe.

— Ahán! — kiáltotta hangosan Serjose, miközben nővérenek felbomlott hosszú haját megmarkolta, — most megfogtalak, ugy-e?

— Nem igaz, mert cselem! — válaszolta komolyan Liza, feltápáskodott és felvéve könyvét, lassu léptekkel közeledett a házhoz. A kis kutya körben ugrált lábainál, majd pedig hátsó lábaira ágaskodva, táncolgatott előtte. Serjosa pedig követ, nyírott fejét csóválgatva, gunyolta Lizát.

— Ha el nem esel, akkor is megfogtalak volna!

Liza az asztalhoz ült és elgondolkozva a kanala után nyult. Annyi kellem, szépség és üde ifjúság sugárzott egész lényéből, illatos hajából, kecses és hajlékony termetéből, hogy örömet és boldogságot terjesztett maga körül, ahol csak megie-

lent. A rügyező, fakadó élet töltötte be egész lényét és melegséget, fényt terjesztett minden lépte nyomán.

A kanalak alig hallhatólag csörömpöltek a tányér szélein, az asztal alatt a kis kutya türelmetlenül mozgott és a napsugarak fénylő, aranyos glóriával fonták körül alabástromfehér homlokát.

Egyszerűség, békés csend és tiszta világosság ült az egész, kedves családi csoporton.

II.

Este felé megérkezett Savinov hadnagy, Liza kielölött völegénye, megpengette a verendán sarkantyuit, míg fényezett csizmaszárai és szűk lovaglónadrágja messze elragyogtak az alkonyatban.

A leáldozó nap utolsó sugarai bucsuzkodtak a láthatáron és a tájra áhítatos csend borult, melyet csak a hadnagy közeledő lépteinek zaja szakított meg, mikor a sötéten zöldelő fák között a veranda felé tartott.

Serjosa feltette a sapkáját és a patak partjára ment halászni, ahol — az ördög tudja miért — egyetlen halacska se akadt a horgára; Liza vastag haját összefonta és azután így szólt a hadnagyhoz:

— Nikolai Nikolajevics, ha úgy tetszik, mehetünk a boulevardra.

A hadnagy összeütötte örömeiben a bokáját, megpengette sarkantyuit és udvariasan lehozta a verandáról Liza felöltőjét.

Karöltve haladtak egymás mellett és a hadnagy figyelmes elővigyázattal tartotta karján a gömbölyű kis kezét, mely bizalmasan pihent az egyenruha oltalmában. Meglátszott a hadnagyon, hogy egész lényét csak a mindenható szerelem, a gyönyör és a majdne félének, szinte szüzsies vágyakozás, epkedés tölti be.

Az udvaron egy lakónóval találkoztak, aki piros-pozsgás kis gyermekét tartott a karján. A kis bolond tágra nyitotta szemeit és Liza felé nyújtogatta pufoz kezecskéit.

Liza elfordult kísérőjétől és karjaiba véve a gyermeket, magasra emelte, majd össze-vissza csókolgatta, miközben pirulva nézett vissza a hadnagy felé.

A gyermek pedig boldogan kacagott és vigan hadonászott kezecskéivel a levegőben.

Liza zavarba jött, visszaadta anyjának a gyermeket és visszasompolygott a hadnagyhoz, akinek az arca szinte sugárzott a végtelen boldogságtól.

(Folytatása következik.)

Segédszerkesztő: Mezey László.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Nyilt-tér.

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-téri házból 8 évi pontos lakbérfizetés daczára minden ok s megkérdésem nélkül 650 koronával kistájgeroltattam. Fogműtermemet már Baross-tér 18. szám alá helyeztem át, hol kérem engem szükség esetén felkeresni sziveskedjék.

Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-tér 18. (a keleti pálya udvar közelében). Telefon: 159-63

Legelőkelőbb szórakozóhelyek

Ostende kávéház
Rákóczi-ut 20. sz.
Hétfőn f. hó 17-én este 9 órakor
vörös misztérius klasszikus zenekarral
Klasszikus estély.
Műsor a helyszínén!

Keleti kávéház
Baross-tér 14. (a keleti pályaudvarral szemben). Helyiségének megnyagyobbítása és teljesen új berendezése elkészült.
Esténként
Balogh Károly
hírneves zenekara muzsikál.

MIKSZÁTH KÁVÉHÁZ
(Baross-utca és József-körút sarok) teljesen újonnan átalakítva.
Esténként
Veszprémi Kiss Jancsi
országos híri kiváló cigány-primás, a Józsefvárosiak kedvence, teljes zenekarával hangversenyez
Az összes küll- és beltéri lapok. Figyelmességszolgálat.
Teljes tisztelettel
Kanczler Gyula és Tsa.
tulajdonosok.
Hideg buffet

MÁTYÁS KIRÁLY KÁVÉHÁZ
Rákóczi-ut 19.
Esténként személyes vezetéssel a hírneves
Sovánka Nándor
teljes zenekarával hangversenyez.

! Budapest éjjel !
Látványossága
a **GENIA kávéház**
VII., Dob-u. 55. Erzsébet-körút sarok.
Egész éjjel nyitva.
esténként Komáromi Bertók Jóska teljes zenekarával hangversenyez.

? Hol találkozunk ?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:
Gläser 'METEOR' kávéháza
BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,
ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmértányosabb árban számíttatnak.

Színház kávéház
VII. ker. Aréna-ut 56. szám.
ujjonan átalakítva f. hó 9-én megnyílt.
Esténként székesszékhelyi **KUPI JÓZSI**
teljes zenekarával hangversenyez.
Tisztelettel
Arvay Ottó Ede kávé.

Paál János
ARÉNA NAGY VENDÉGLOJE.
VII., Aréna-ut 58. szám.
(a városligeti színházzal szemben.)
Izletes, olcsó magyar és francia konyha. — Balatonmelléki borok. — Színház után friss vacsora. — Társaságok részére külön tervek.
Szíves pártfogást kér a tulajdonos.

Emke kávéház
Esténként
Farkas Pali
muzsikál.

Fogorvosi intézet.
FOGAK
szájpadlás és gyökerek eltávolítása nélkül 4 koronától fölfebb.
10 évi jótállással.
Az állomány készített és a párisi fogorvosi akadémián kiállításán kitüntetett fogak rágásra kitűnően használhatók, könnyen megszokhatók, a beszédben semmit sem zavart nem okoznak, szagot, ízt nem kapnak, a szájból ki nem vehetők és a valódi fogakat teljesen pótolják. Továbbá aranyhidak és koronák egyedül speciális készítője

Schatz Jenő
technikai főnök.
Budapest, VII., Wesselényi-u. 60., I. 4. sz.
Rendelés egész napon át este 8 óráig. — Vasár- és ünnepnapokon is. — Szakorvosi rendelés fog- és szájbeteg részére.
Fogtömések a legfontosabb kezeléssel. Speciális, fájdalommentes fogmunkák. Régi rossz fogorvosok át-alkítása megvárható. Vidékiek 12 óra alatt ki-élegítettek. Méréseket árak.

Zálogezédulákat
brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért. Ujjonnan vették Schiller Isidor, Sip-utca 8.

CZIMBALMOKAT

a legújabb szabaldalmazott rendszer szerint legjobbat készít (részletfizetésre is) a czimbalmokészítés elismert első szakértője

Habits Antal
hangszerkészítő mester.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 42. szám.

Háztulajdonosok és lakók figyelmébe.
Lakásának poloska és moly elleni karbantartásait helyiségenként ötven fillér havi díjért elvállalja
STANDARD
féreg elleni karbantartó társaság.
IV. Kossuth Lajos-utca 14-16.
Telefon 66-63.

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA
A Szent-Lukácsfürdő átmeneti évada igen élel az augusztus haví vendégseregbe felmílt ok következővel: Louis Burge maganzó, bluminger Marce Daves London, Ludwíg Weber k. e. keddi Záhze, dr. Viktor Kubos és fia orvos k. e. keddi Julius A tár gyaru a do os Prosnitz, Míha Lír rach re grad, Wíham Cloak New York, Elias au dau Lemere, Seimbíng Janosé és leona D edzi dr Czeslaw Valigorski orvos Gyuhov, Ludwíg Du bensky főhadnagy oronburo, Vítóric Wasser és neje gartus donos G nov, Cíenescu Roma ne é leana Bukarest, Mari Brkít bel red, Mikó Ptu földbírtokos Herrádneméti, dr. Baló h nos orvó H viz, Jakab Rezsó kir. kúria bíró Marosvárs hely Moszáros Lázlo ura. igazgató a re, Gomory Laszlo és öccse m rök Me ótel ad és méz számos kül földi és magyar szági előtéló vend g. A téli be rendezés k a fízon talán időátsban nagy előny nyu anak a fűdőkura használata al
Szent-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda
Kristály forrásásványvíz étvágyat javít evomorrontást megakadályoz.

FOGAK
szájpadlás nélkül, rágásra azonnal használatos, 4 koronától. Gyökereitavóltás teljesen felesleges. Aranyhidak és koronák 10 évi írásbeli jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készíttetnek, fogzás teljesen értezteletve. Írtós tömések 3 koronától. Régi, hasznavehetetlen fogorvosok és fogak 24 óra alatt hasznavehetővé alakítók. Méréseket árak! Részletfizetés is. Rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap is.
Dr. HEGEDUS JAKAB
VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin
Spezialista minden fog- és szájbetegségben.
Kérem a pontos orlmre ügyélni.

PAP, PAP, PAP.
Gichner János
ágyonál, róz-, és vasbutorgyár, szőnyeg, függöny, pohár, terítő stb. nagy választékban.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.
GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9. sz.
Árjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
Nag nem felelő árut kiserélem vagy a pénzt visszadom.

CEYLON kávéházban Rottenbiller-utca 10. sz.
híres cigányprimás zenekarával hangversenyez.
Márkus Péter Kétnő itatók! Ceylon vacsora!
Hajós Lipót és Társa
Voll nagymarosi „Korona Szálloda” bérője orosz főherceg által kitüntetett!

Willax Kávékocka
Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!
Forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű fekete-vagy tejeskávét nyújt.
GARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.
WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST.
SARTELEP: ÚRODA: VI. VÁCI-ÚT 167-169. TELEFON: 177-61.

Nem érdemes rongyosan járni!
FLEISCHMANN J. férfi-szabó mester
BUDAPEST, Thököly-út 20. szám I. em. **Vidékieknek mintát bérmentve küldök.**
Ha 12 forintért rendelhetek divatos öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot linom gyapjuszövetből mérték után.

Nyomatott a „Globus” műintézet és kiadóvállalat részvénytársaság körforgógépein, Budapest, VI., Aradi-utca 8. sz.